

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Vahátalmmuhus ja buhtadusohcamuš

návddi dagahan

boazovahágis jagi 20 ____

Buhtadusa oazžuma dihtii návddi dahkan boazovahága galgá jođánepmosit almmuhit vahátbáikegotti dálonguovloeláhusvirge-oapmahažžii. Almmuhusa dahká boazoeaiggáda bálggus.

Boazoeaiggát dahje su fápmudan olmmoš galgá ohcat vahágis buhtadusa mánu siste vahága árvvoštallama gárváneamis. Jus meahccedárkkistus ii ordnejuvvo, mearreáigi rehkenastojuvvo vahátalmmuhusa dahkanbeaivvis.

Virgeoapmahačča merkemat

Vahátalmmuhus boahtán, bvm	Áššedovddaldat
Buhtadusohcamuš boahtán, bvm	Vuostáiváldi

Buhtadusa ohcci namma	Persondovddaldat dahje Y-dovddaldat
Šleadgapoastačujuhus	Telefonnummir
Bánkokontu	Ruovttugielda

1. Vahátbáiki- ja áigi

Vahátgielda	Vahátbeaivi	Gávdnanbeaivi
Buhtadusa ohcci bálggus	Bálgosa oktavuodáolmmoš ja oktavuodadieđut	
Gávdnanbáiki	Gávdnan olbmo namma ja oktavuodadieđut	
Davvi koordináhta ETRS-TM35FIN	Nuorta koordináhta ETRS-TM35FIN	

2. Eará vahátadieđut

Boazošládja	Biltanummir
☐ sagahanáldu ☐ njuovvansarvvis ☐ njuovvanáldu ☐ sagahanmiessi ☐ gilvoboazu, almmolaš	
☐ sagahansarvvis ☐ njuovvanheargi ☐ vuoján ☐ njuovvanmiessi ☐ gilvoboazu, báhkka	
Leago boazu lohkkuojuvvon? ☐ Juo ☐ li ☐ turismaboazu	
Vahága dahkki: ☐ geatki ☐ albbas ☐ guovža ☐ gumpe	
Oaččotgo dahje leatgo ožžon buhtadusa ovdalis máinnašuvvon vahágis dáhkádusas dahje eará ákka vuodul?	
☐ In ☐ Juo, gos?	euro
☐ Vahátalmmuhus lea guđđojuvvon, bvm:	☐ Meahccedárkkistus lea ordnejuvvon, bvm:
Lassedieđut	

3. Vuolláičállosat ja mildosat

Ozan fuođđovahátlága (105/2009) vuodul buhtadusa, ovdalis máinnašuvvon návddi dahkan boazovahágis ja lean diđolaš dálonguovlovirgeoapmahačča vejolašvuodas dahkat báikkis meahccedárkkistusa.	
Báiki ja áigi	Buhtadusa ohcci vuolláičálus ja namma čielggasmahttin. Gč. deavdinráva

Čuovgagovat ____ st.

Eará mildosat ____ st.

Oppalaččat

Boazoeaiggát sáhtta oažžut buhtadusa návddi dahkan boazovahágis fuođđovahátlága (105/2009) vuođu. Boazovahágiin oaivvildat bohccui boazodoallolágas (848/1990) oaivvilduvvon boazodoalloguovllus šaddan vahága.

Buhtadusa oažžuma ovdii boazoeaiggáda bálggus galgá almmuhit vahágis almmá ájiheami vahága áicama manjja vahátbáikegotti dálonguovlovirgeoapmahažžii. Bálggus sáhtta dahkat vahátalmmuhusa elektrovnnalaččat Pesä-heivehusas (<https://pesa.mmm.fi>), skoviin 149, šleađgapoasttain dahje telefavnain. Ávžžuhahti vuohki lea geavahit Pesä-heivehusa, dalle dieđut sirdašuvvet njuolga almmá ádjánemiid dálonguovlohálddaha diehtovuogádahkii ja ain Fuođđovahátregistarii.

Vahátalmmuhusas bálggus galgá almmuhit ainjuo čuovvovaš dieđuid:

- boazoeaiggáda namma ja oktavuodadieđut
- boazoeaiggáda bálggus
- vahátgielddat ja vahátbáikki (gávdnanbáikki) koordináhtat
- vahága dahkki
- vahátbeaivi ja gávdnanbeaivi
- boazošládja
- čielggadus vejolašvuođas oažžut vahágis buhtadusa dáhkádusas dahje eará ákka vuođu
- mielddusin čuovgagovva meahccái merkejuvvon vahága čuožahagas ja birrasis, gos vahát lea dáhpáhuvan.

Buhtadusohcamuša dahká boazoeaiggát dahje dán fápmudan bálgosa ovddasteaddji dahje eará olmmoš. Jus bohcco eaiggát ii leat dieđus, bálggus sáhtta ohcat buhtadusa.

Bálgosa Pesä bokte dahje skoviin 149 dahkan vahátalmmuhus lea seammás maiddái buhtadusohcamuš, jus bohcco oamasta bálggus dahje jus boazoeaiggát lea fápmudan bálgosa ovddasteaddji ohcat buhtadusa bealistis. Váldegirjji galgá doaimmahit gieldda dálonguovlovirgeoapmahažžii. Váldegirjin sáhtta atnit maiddái bálgosa čoahkkima mearrádusa, mas mearridit, ahte bálgosa boazoisit dahje eará ovddasteaddji oažžu fápmudusaid buot bálgosa oasálaččaid boazovahágiid buhtadusohcama dahkamii.

Eará dáhpáhusas boazoeaiggát galgá ohcat buhtadusa ieš doaimmahemiin juogo Pesä-almmuhusa šleađgapoastta dahje skovi 149 vuolláičállagiin vahátgieldda dálonguovlovirgeoapmahažžii. Buhtadusohcamuša galgá guođdit ovttá mánus siste vahága árvoštallama gárvvásmuvvamis. Jus boazovahágis ii leat dahkon meahccedárkkistus, mearreáigi rehkenastojuvvo vahátalmmuhusa guođđinbeaivis.

Skovi 149 deavdinráva

Dáinna skoviin boazoeaiggát dahje su fápmudan bálgosa ovddasteaddji dahje eará olmmoš sáhtta ohcat buhtadusa návddi dahkan boazovahágis. Bálgosa ovddasteaddji vuolláičállán skovvi sáhtta maiddái doaibmat vahátalmmuhussan.

Almmut buhtadusa ohcci nama ja persondovddaldaga dahje y-dovddaldaga. Maiddái bálggus sáhtta leat buhtadusa ohcci. Persondovddaldat dahje y-dovddaldat lea bákkolaš diehtu. Jus ozat buhtadusa vuosttas geardde dahje jus du kontonummir, šleađgapoastačujuhus dahje telefonnummir lea rievdan, almmut maiddái dáid dieđuid.

Sáhtat oaidnit eanadoallohálldaha diehtovuogádahkii vurkejuvvon áššehasdiedut go registreret Biebmodoaimmahat Vipu-bálvalussii (<https://vipu.ruokavirasto.fi>). Vipu-bálvalusas sáhtat lasihit dahje rievdat ovdalis máinnašuvvon konto- ja oktavuodadieđuid. Namma- ja čujuhusdiedut beaivváhuuvvet eanadoallohálldaha diehtovuogádahkii njuolga Álbmotdiehtovuogádagas personnummira dahje y-dovddaldaga vuođu.

1. Vahátáigi ja -báiki

Almmut vahátgieldda nama, vahátbeaivvi ja gávdnanbeaivvi. Almmut buhtadusa ohcci bálgosa nama ja bálgosa oktavuodáolbmo ja oktavuodadieđuid, omd telefonnummira. Oktavuodáolmmoš lea bálgosis vahátalmmuhusas vástidan olmmoš dego boazoisit dahje várreboazoisit. Merke maiddái gávdnanbáikki, gávdnan olbmo nama ja oktavuodadieđuid, jus dat leat dieđus. Vahátbáikki koordináhtat almmuhuvvojit dássekoordináhtavuogádaga ETRS-TM35FIN mielde.

2. Earát vahátieđut

Merke vaháguvvan bohcco boazošlájá. Fuomáš, ahte sáhtát almmuhit skoviin dušše ovttá bohcco dieđuid. Jus boazu lea lohkkjuvvon, merke čuoggá Lohkkjuvvon. Jus boazu lea gilvo- dahje turismaboazu, almmut lassin biltta nummira. Gilvo- ja turismaboahcco buhtten gáibida, ahte boazu lea merkejuvvon Bálgosiid ovttastusa turisma- ja gilvoboazoregistarii. Gieldda dálonguovlovirgeoapmahaš dárkkista dárkkista registtarnummira vuodul bohcco buhtadusgelbbolašvuoda.

Guotteha ja 30.11. gaskka áigge misiide (sagahanmiessi/njuovvanmiessi) dáhpáhuvvan vahágit buhttejuvvojit ng. miessedáhpabuhtadussan, man eana- ja meahccedoalloministeriija máksá jahkásaččat rehkenastima ákkaiguin bálgosiidda. Buot misiid, maid leat gávnnahuvvon goddon návdaí, gánneha almmuhit goittotge gieldda dálonguovlovirgeoapmahažžii statistihka dahkama várás.

Merke ruossain mii návddiid lea dahkan vahága. Jus ii leat sihkkar, mii njealjis návddis lea dahkan vahága, vállje dan mii lea duođalaččamus. Fuođđovahátlága vuodul sáhtta buhttet dušše geatki, albasa, guovžža dahje gumppe dahkan boazovahágit.

Jus leat ožžon vahágit buhtadusa dáhkádusas dahje eará ákkain, merke gos ja man olu. Ožžojuvvon buhtadusat geahpedit máksojuvvon buhtadusa.

Jus bálggus lea jo almmuhan vahágit gildii, merke ruossain čuoggá *Vahátalmmuhus jo guđđojuvvon* ja merke almmuhusa guođinbeaivvi. Gieldda dálonguovlovirgeoapmahaš sáhtta ná ovttastahttit seammá vahága guoskevaš vahátalmmuhusa ja buhtadusohcamuša gaskaneaset.

Jus gieldda dálonguovlovirgeoapmahaš lea bálgosa dahkan vahága vuodul ordne meahccedárkkistusa, merke ruossain čuoggá ja merke meahccedárkkistusa beavemeari. Buot vahágit ii dahkko meahccedárkkistus.

Čále lassedieđuide eará vejolaš dieđuid vahágit.

3. Vuolláičálus ja mildosat

Merke beaivvi ja vuolláičále ohcamuša. Jus buhtadusa ohccin lea searvvuš, ovttastupmi dahje jápminbeassi, juogo buot oasálaččaid galgá vuolláičállit ohcamuša dahje ohcamuššii galgá laktit váldegirjjiid. Boazoeaiggát sáhtta fápmudit maiddái bálgosa ovddasteaddji ohcat buhtadusa bealistis. Lasi fápmudusa bihtás *Oppalaččat*.

Almmut dárbbasettiin skovi mielde máhcahan mildosiid. Jus bálggus geavaha skovi maiddái vahátalmmuhussan iige vahágit leat árabut almmuhuvvon gieldda dálonguovlovirgeoapmahažžii, almmuhusa mielddusin galgá doaimmahit gova vaháguvvan bohccos ja govva vahátbáikki birrasis.

Diehtosuodji

Dálonguovloaláhusálddahusa diehtovuogádahkii čohkkejuvvojit persondieđut virgeoapmahašdoaimmaid dikšuma várás. Dus lea riekti oažžut dieđuid ovdamearkan registtardoallis, persondieđuid gieđahallama ulbmilis ja dieđuid jeavddalaš luobahemiin. Lassedieđut čujuhusas www.ruokavirasto.fi → Tietoa meistä → Asiointi → Tietosuoja.